

Ljubljana, 15.2.2018

Zadeva: Vprašalnik za politične stranke, ki bodo sodelovale na »Volitvah 2018«

Priloga 1: Opredelitev 4 ključnih razvojnih vprašanj

Izmed številnih vprašanj, ki Slovenijo tarejo že desetletja, smo po temeljitem premisleku opredelili štiri vprašanja, ki se nam zdijo meritorna in na katera nam odgovori političnih strank pred volitvami v DZ dajo zadosten vpogled v naravnost strank in njihovo pripravljenost, da se spopadejo z njimi. Ne le z obljubami pred volitvami, temveč tudi s svojim delom v naslednjem mandatu. Navsezadnje bo to razvidno tudi iz tega, ali bodo stranke za Volitve 2018 kandidirale ljudi, ki imajo svoja stališča do teh vprašanj jasno opredeljena in so pripravljeni vztrajati pri njihovem reševanju z vso svojo integriteto, znanjem in odgovornostjo.

1. VOLILNA ZAKONODAJA

V SINTEZI-KCD si že več let prizadevamo, da bi dosegli dogovor političnih strank o spremembi sedanjega proporcionalnega volilnega sistema v smeri kombiniranega volilnega sistema. Sedanji volilni sistem, ki je nastal v tekmi s časom v letu 1992 in ga je takratna Skupščina sprejela »za enkratno uporabo«, niti približno ne ustreza več: je ustavno sporen, ker ne omogoča odločujoče vloge volivcev – državljanov, povzroča velike »sive lise« v pokritosti Slovenije s poslanci, daje nesorazmerne prednosti političnim strankam in odriva oz. skoraj izloča Civilno družbo (CD) iz volilnega sistema, kar vse vodi v negativno kadrovske selekcije.

2. ODGOVORNOST VLADE IN MINISTROV

Slovenija kronično boleha za pomanjkanjem politične odgovornosti. V SINTEZI-KCD smo prepričani, da je eden temeljnih vzrokov za to neustrezen Zakon o vladi, ki povsem napačno pozicionira institut mandatarja, premierja, vlade in ministrov. Če bi imel mandatar več pristojnosti pri izbiri ministrov, kasneje pa kot predsednik vlade k njihovem razreševanju in nadomeščanju, bi moral prevzeti bistveno večjo odgovornost za delovanje ali ne-delovanje vlade v celoti, pa tudi za posamezne sprejete in ne-sprejete odločitve ministrov. Zato smo prepričani, da bi bilo potrebno čim prej spremeniti Zakon o vladi.

3. UPRAVLJANJE Z DRŽAVNO LASTNINO (lastnino državljanov)

V zadnjem desetletju to vprašanje postaja ključni problem našega razvoja. V SINTEZI-KCD nikakor ne moremo razumeti neznosne lahkotnosti, s katero slovenska politika odprodaja gospodarska podjetja, telekomunikacijske sisteme in banke oz. kako brez učinkovitega odpora pristaja na neligitimne zahteve raznih organov EU, tujih bančnih korporacij in mednarodnih finančnih centrov po njihovi »privatizaciji«. Ta odprodaja najpogosteje spominja na sovražne prevzeme, saj se naša podjetja praviloma prodajajo pod ceno, pri tem pa se vlada obnaša neodgovorno in se izgovarja, da nima potrebne vpliva na imenovanje guvernerja BS ali delo vodilnih v SDH ali DUTB.

Pri tem ne moremo mimo dejstva, da vlada v resnici NI LASTNIK teh podjetij in bank, temveč le njihov vsakokratni upravljalec, s katerim bi morala ravnati v smislu dobrega gospodarja.

4. TUDI SLOVENIJA JE DEL PROPADAJOČEGA PLANETA

Vse pomembnejša postajajo tudi vprašanja, kako posamezna družba ravna s svojim naravnim okoljem, kakšna je njena energetska politika, kakšne prometne sisteme oblikuje, kako ščiti plodno zemljo in pitno vodo, kako se bori proti neustrezni kemizaciji kmetijstva in prehranske industrije, kako gospodari s prostorom. Prepričani smo, da razvojni in zaščitni ukrepi na tem področju neustrezno odgovarjajo na vse bolj akutne izzive. Problemi se zato še bolj poglobljajo, ne pa rešujejo. Politik (in nadzora) na teh področjih tako ni mogoče označiti niti kot ustrezne niti kot učinkovite.

VSTOPAMO V PREDVOLILNO DOGAJANJE

V SINTEZI-KCD na vsa ta vprašanja že dolgo opozarjamo vlado in posamezne ministre, pogosto pa tudi vodstva političnih strank ali poslanske skupine. Le redko dobivamo odgovore na naše zahteve po učinkovitejšem ravnanju (npr. Vlada je ugodila naši zahtevi in ustanovila Projektni svet za civilni nadzor izvajanja projekta »drugi tir«), pogosteje pa se ta opozorila izgubijo v birokratskih labirintih državnih organov ali služb in ne-odgovornem ne-ukrepanju pristojnih ministrov. Pravzaprav se o teh problemih več govori le v primerih večjih nesreč (npr.: požar v Kemisu) ali škandalov in seveda v predvolilnem obdobju, ko stranke tekmujejo z obljubami, kako bodo vse to uredile, če le dobijo mandat za to. Te obljube pa so običajno pozabljene, še preden je sestavljena nova vlada.

Zato smo se v SINTEZI-KCD odločili, da te obljube pred letošnjimi parlamentarnimi volitvami spremljamo bolj organizirano, da bolje pregledamo (pred)volilne programe političnih strank in podpremo tiste stranke in posamezne kandidate, ki bodo v svoje programe sprejeli jasne in nedvoumne zaveze o pospešenem in učinkovitem reševanju teh izzivov. Na drugi strani bomo v vseh medijih in družbenih omrežjih javno opozarjali na tiste stranke in njihove kandidate, ki so do teh vprašanj indiferentni ali celo ignorantski. Seveda bomo uresničevanje danih obvez in obljub organizirano spremljali tudi po volitvah.

S spoštovanjem in pozdravi

ZA SINTEZO-KCD

Vodja projekta Volitve 2018

dr. Andrej Baričič